

Skolbrúnn.

Í orðabókum segir að orðið skolbrúnn, sem kemur fyrir stundum í mannlysingum fornum, eigi að tákna dökkan hörundslit, (»brunladen« Fritzner). En vilji menn athuga nógu vel þá staði, sem t. d. Fritzner vitnar í, munu þeir sjá að þetta getur varla verið rétt. Fölur í ásjónu, skolbrúnn, stendur þar, og um Vígastyr segir: hann var . . . nefmikill, stórbeinóttur í andliti, rauðbleikur á hár . . . skolbrúnn. Fer víst mjög sjaldan saman sá háralitur og dökkt hörund.

Orðið skolbrúnn eða skólbrúnn hygg eg hafi verið haft um þann sem hafði mikil brúnabein og var loðbrýndur, svo að augunum var fremur skýlt en á öðrum; skolbrúnn verður þá sama sem skjól — eða skýlibrýndur. Mun af því vera, í fyrstu, dregið mannsnafnið Skúli (sbr. á dönsku skule, et skulende Blik).

Um Egil Skallagrímsson segir, að hann var skolbrúnn, og sé þar átt við brúnalagið, eins og virðist mjög líklegt, þá hefði mátt eins að orði komast um annað höfuðskáld Íslenzkt, Þorstein Erlingsson. Hefi eg sjaldan séð brúnabein jafn mikil eða vel vaxin og á Þorsteini, enda var höfuðið ákaflega sterkt, og sagði hann mér, ef eg man rétt, að hann hefði aldrei höfuðverk fengið. Því aðeins gat honum auðnast, að vinna það afreksverk sem hann vann á Hafnarárum sínum og kvæðið »Örlög guðanna« einkum ber vott um, og yrkja samfara svo þreytandi vinnu, sem mikil kensla er, önnur eins ljóð og eftir hann eru til.

Þorsteinn heitinn hefir verið sagður á prenti bláeygður, en í öðrum stað að augun hafi verið dökkbrún; dökkgrá tel eg þau hafa verið.

Í vísu Egils: svartbrúnum lét sjónum þýðir svartbrúnn, svartbrýndur, og er eg þar ekki einn til frásagnar. Og fáir munu líklega sætla, að Kolbrún, unusta Þórmóðar skálds, hafi svo nefnd verið af því að hún hafi að hörundslit mint á mokol eða brúnkol.

Enn mætti geta þess til, að skolbrúnn væri einmitt sama sem kolbrúnn (Egill nefndur ýmist svartbrúnn eða skolbrúnn). Lýsingin á Styr og fleira, virðist mér þó gera líklegri þá þýðingu, sem áður er nefnd.

22.—23. apríl.

Helgi Pjeturss.
